



ErhvervsPh.D. om faglig bæredygtighed i den offentlige serviceproduktion

Anders Brøndum, Cand.scient.pol.

Den 16. august 2004 påbegyndte jeg et ErhvervsPh.D.-projekt, der omhandler skabelsen af en faglig bæredygtig serviceproduktion i den offentlige sektor med særlig fokus på den kommunale sektor. Projektet placerer sig derved centralt i forhold til den igangværende kommunalreform.

Projektets indhold og opbygning

Projektet falder i fire faser. Den første fase omhandler en nærmere indkredsning af betydningen af begrebet faglig bæredygtighed på baggrund af et litteraturstudie af primært udenlandsk litteratur. Faglig bæredygtighed er således et begreb, der i den

offentlige debat anvendes i mange forskellige betydninger, men som der ikke hidtil er forsket meget i herhjemme. Anden fase beskæftiger sig kvantitativt med, hvordan faglig bæredygtighed kan måles, mens tredje fase kvalitativt beskæftiger sig med hvilke forklaringsfaktorer, der kan forklare den målte grad af faglig bæredygtighed. I de tre faser vil der være fokus på, at forståelsen af faglig bæredygtighed måske må variere afhængigt af hvilket offentligt serviceområde, der undersøges. På baggrund af de tre første faser foretages der i den fjerde og sidste fase en mere normativ diskussion af, hvordan man bør organisere og styre et serviceområde for at sikre en faglig bæredygtig serviceproduktion.

Samarbejde mellem universitet og det private erhvervsliv

Projektet er resultatet af et samarbejde mellem revisions- og rådgivningsfirmaet Deloitte og Institut for Statskundskab ved Syddansk Universitet. Deloitte henvendte sig allerede sidste år til lektor Ulrik Kjær. For Deloitte er projektet interessant, da firmaet i en årrække har rådgivet en række af landets kommuner om styrings- og ledelsesmæssige forhold i forbindelse med den moderniseringsproces, den offentlige sektor har gennemgået i efterhånden en del år. Virksomheden har derfor kontinuerligt behov for at udvikle ny viden på området, hvilket ikke bliver mindre væsentligt med den igangværen-

de kommunalreform. For instituttet er projektet en naturlig fortsættelse af den kommunalforskning, der igennem en årrække har været instituttets varemærke, og som har ført til opbygningen af landets stærkeste forskningsmiljø på dette område.

På den baggrund var det oplagt at udmønte samarbejdet i form af en ErhvervsPh.D., der er finansieret ved, at den private virksomhed betaler halvdelen, mens Videnskabsministeriet betaler den anden halvdel.

Udfordringer i processen

Konstruktionen af ErhvervsPh.D. stipendiatet rummer nogle spændende perspektiver, da jeg kommer til at skulle veksle mellem "universitetsverdenen" og den "virkelige verden" uden for murene. Selvom Ph.D.-afhandlingen i sin endelige form måske ikke vil afvige så meget fra normalen, så har Deloitte et naturligt ønske om at kunne anvende den opnåede viden og de fremkomne resultater undervejs i processen. Der vil derfor være en oplagt mulighed for løbende at udnytte den dynamik, som ligger i min placering inden for både universitet og det private erhvervsliv, i såvel de teoretiske som i de empiriske overvejelser. Til gengæld er det også væsentligt at være opmærksom på de spændingsfelter, der måtte vise sig mellem de to "verdener", i form af forskellige krav og forventninger.

INDHOLD

PHD PROFILEN	1
FREMGANG FOR SAM	2
DE SMÅ KORTE	3
CAND.OECON 2004	4
VEDTÆGTEN	5
KURSER OG	6

KURSUS EFTERÅR 04 7-8

Fremgang for Samfundsvidenskab

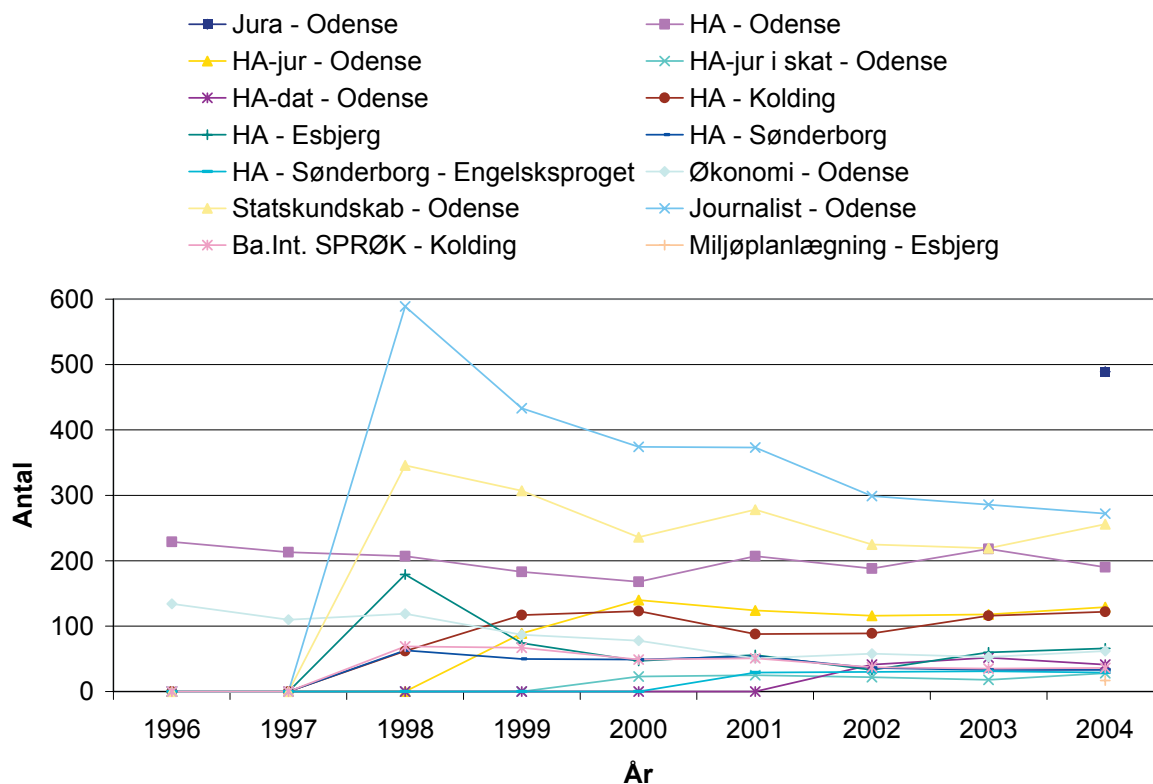
For Syddansk Universitet som helhed, har der været en fremgang på 13% i antallet af ansøgere. For Samfundsvidenskab er det især jurauddannelsen, der trækker pilen opad, idet der er kommet 252 1. prioritetsansøgere.

Der er dog fremgang for HA (jur.) i skat med hele 55,6% i forhold til 2003. Det er faktisk det højeste ansørgertal siden uddannelsen blev etableret i 2000. Den almene HA er også gået frem i Kolding og Esbjerg. Endeligt kan det nævnes, at ansørgertallet til økonomi og statskundskab er steget med ca. 17%. Alt i alt har der været en fremgang på 2,9%. Inkluderer ansøgere til jurauddannelsen er fremgangen hele 42,2%.

Uddannelse	2003	2004	Δ03-04	Pct.	KOT
HA, Odense	218	190	-28	-12,8	120
HA, Kolding	116	122	6	5,2	85
HA, Esbjerg	60	66	6	10,0	47
HA, Sønderborg	33	33	0	0,0	24
HA, engelsk Sdb	31	29	-2	-6,5	19
HA (jur.)	118	129	11	9,3	76
HA (jur.) i skat	18	28	10	55,6	9
HA (dat.)	52	41	-11	-21,2	22
Økonomi	53	62	9	17,0	37
Statskundskab	219	256	37	16,9	84
Språk	35	36	1	2,9	20
Miljøplanlægning	-	17	17	100	13
Journalistik	286	272	-14	-4,9	78
Jura	-	489	489	100	111
I alt	1245	1170	525	42,2	-

Kilde: Statistikkontoret

Ansøgere 1996-2004



Ny fakultetssekretær

I juli 2004 valgte fakultetssekretær Lisbeth Kristjansen at gå på pension efter mere end 30 års ansættelse ved universitetet. Ny fakultetssekretær er Klaus Hollmann, der er cand.scient.pol. af uddannelse.

Ny bog om Adam Smith

Peter Kurrild-Klitgaard lektor ved Statskundskab har fået udgivet en bog i serien "Økonomien konger", ved DJØF Forlag, der alene omhandler og fokuserer på Adam Smith.

Adam Smith (1723 - 1790)

"Smith var den første til i større omfang at kombinere teoretiske overvejelser om fundamentale samfundsøkonomiske spørgsmål med studier af, hvordan mennesker rent faktisk indretter sig, når de skal handle med hinanden og tilrettelægge produktion, samt hvordan udbud, efterspørgsel, priser og profitter udvikler sig.

Samtidig var Smiths kritik af handelsrestriktioner og privilegier med til at gøre ham til en af de mest indflydelsesrige tænkere i den nyere verdenshistorie. Smith var dog ikke blot økonom, men også en original moralfilosof. Og der er en nær sammenhæng mellem hans analyser af, hvordan mennesker handler moralsk, og hvordan de handler med hinanden. Samtidig udviklede han avancerede teorier indenfor studiet af, hvorledes stater og institutioner opstår og udvikler sig - og hvorledes de bør indrettes."
(Nyheder www.sdu.dk)

Journalistik Uddannelsen

Den 1. august blev Niels Krause-Kjær ansat som leder af journalistuddannelsen efter Jørn Henrik Petersen. Jørn Henrik Petersen, der i august fyldte 60 år, har efter ca. 7 år på Institut for Journalistik valgt at koncentrere sig om forskning og undervisning samtidigt med, at han fortsætter i diverse bestyrelsesposter. Niels Krause-Kjær, tidligere lektor ved Danmarks Journalisthøjskole, er uddannet ved Danmarks Journalisthøjskole i 1990. Siden 1998 har Niels Krause-Kjær været knyttet til Danmarks Journalisthøjskole som leder af journalistuddannelsens 2. del.

To nye professorater på jura

Den 1. september starter de første 111 studerende på Syddansk Universitets nye cand.jur.-uddannelse, og der har samtidig været stigende interesse for at studere HA (jur.) og overbygningen cand.merc. (jur.) Den store søgning betyder, at medarbejderstaben udvides med en række nye medarbejdere. Universitetet har i

To nye professorater på jura, fortsat ...

den forbindelse oprettet to nye 5-årige professorater, der er blevet besat pr. 1. august.

Bent Ole Gram Mortensen, 42 år, er ansat som professor med særlige opgaver i statsforfatningsret og forvaltningsret, herunder erhvervsreguleringsret.

Bent Ole Gram Mortensen er uddannet cand.jur. på Aarhus Universitet, og fik sin advokatbestalling i 1989. Den nyudnævnte juraprofessor har tidligere været ansat i A.P. Møller og Justitsministeriet. I 1995 vendte han tilbage til Aarhus Universitet, hvor han i 1998 blev Ph.D. Bent Ole Gram Mortensen blev i 1998 ansat på Syddansk Universitet, hvor hans kerneområder er energi-, miljø- og markedsret. Siden 2000 har han været sagkyndigt medlem af Energiklagenævnet i sager, der vedrører lov om elforsyning. Se mere på www.sam.sdu.dk/ansat/bom

Michael Steinicke, 32 år, er ansat som professor med særlige opgaver i international handelsret og EU-markedsret.

Michael Steinicke blev i 1998 cand.merc. jur. på Aalborg Universitet. I 2001 erhvervede han Ph.D.-graden ved Syddansk Universitet på grundlag af en afhandling om varernes frie bevægelighed og offentlig indkøb, og samme år blev han ansat som adjunkt. Michael Steinickes kerneområder er dansk, europæisk og international markedsret. Se mere på www.sam.sdu.dk/ansat/mst

(Nyheder www.sdu.dk)

Cand.oecon. 2004 -

Jan Guldager Jørgensen, Lektor og studieleder

Der er mange nye tiltag på cand.oecon.-uddannelsen i år. Samtidig er der for første gang i mange år en markant stigning i optagelsestallene (se side 2 i dette blad).

På bachelor-uddannelsen er der en ny studieordning, hvor bl.a. valgfriheden er øget i forhold til tidligere. Desuden er der på kandidatdelen introduceret to nye linjer, så der nu i alt er fire linjer, der profilerer uddannelsen. To af linjerne er internationale og udbydes på engelsk, hvilket giver uddannelsen et internationalt præg. En bachelor-uddannelse i økonomi giver fri adgang til linjerne. Kommer man med en anden baggrund som f.eks. HA, Mat.øk, Negot eller Statskundskab er der, afhængig af hvilken linje man ønsker, krav om et begrænset antal tillægsprøver. Nedenfor kommer en kort beskrivelse af de fire profileringer.

Uden linjebetegnelse

De studerende behøver ikke at vælge en linje, hvilket giver dem mulighed for at sammensætte deres egen unikke profil. De har f.eks. mulighed for at vælge relativt flere politologiske eller erhvervsøkonomiske fag, men der er dog altid krav om et vist antal samfundsøkonomiske fag.

European Studies - international linje

Den økonomiske og politiske udvikling i Europa bliver i stigende omfang bestemt inden for Den Europæiske Union. European Studies programmet giver dybere indsigt i økonomiske og politiske spørgsmål i relation til udviklingen i EU. Den studerende får såle-

**Jan Guldager Jørgensen,
Lektor ved Økonomisk
Institut i Odense og stu-
dieleder for økonomi**



des indsigt og færdigheder, der er specielt nyttige til analyse af internationale relationer og den internationale økonomiske udvikling som en del af et job i den offentlige sektor, i internationale organisationer, i arbejdsmarkedsorganisationer og/eller i internationale virksomheder.

Programmet omfatter ikke kun de økonomiske aspekter af det europæiske samarbejde, men også politiske og juridiske aspekter behandles i kurser udbudt under programmet. Hovedvægten ligger dog på en beskrivelse, vurdering og forståelse af det økonomiske samarbejde inden for EU, især af virkningerne af økonomisk integration på velfærdsudviklingen blandt indbyggerne i medlemsstaterne. Den frie mobilitet for varer og tjenesteydelser, arbejdskraft og kapital inden for det frie marked har stor betydning for både forbrugere og virksomheder i medlemslandene. Ligeledes er den Europæiske Møntunion med den fælles mønt, euroen, af stor betydning for velfærden

i medlemsstaterne for de nationale regeringer, der må acceptere begrænsninger i deres handlefrihed inden for penge-, finans- og valutakurspolitikken.

Nyhed: Mikroøkonomisk policy-analyse og projektledelse

Linjen afspejler et ønske om at bringe den studerende nærmere nogle efterspurgte jobfunktioner (som konsulenter og projektledere) allerede i studietiden. Linjen er tilrettelagt på grundlag af erfaringer indhentet fra diverse konsulentfirmaer. Linjen lægger hovedvægten på fag inden for anvendt mikroøkonomi suppleret med fag fra det politologiske/organisatoriske felt og det økonometriske/statistiske felt. Samtidigt introduceres et nyt fag vedrørende projektleder- og konsulentrollen. I dette fag lægges også vægt på evnen til skriftlig og mundtlig formidling.

På linjen lægges vægt på, at den studerende skriver opgaver (seminar og speciale) i samarbejde med eksterne parter, såsom konsulentfirmaer, organisationer eller offentlige myndigheder.

Hver studerende på linjen får tildelt en mentor, der skal tjene som sparringspartner i hele forløbet, så den studerende får optimalt udbytte af studiet.

Nyhed: Economics and Finance - international linje

Kombinationen af økonomi og finansiering giver den studerende en forståelse af moderne økonomisk og finansiel teori samt redskaber til behandling af finansielle data. Den studerende lærer at forstå de underliggende økonomiske og finansielle mekanismer på de finan-

sielle markeder og at kunne anvende sin viden til at tage beslutninger for virksomheder og agenter, der opererer på disse markeder. Kombinationen af økonomi og finansiering har mange steder vist sig at være yderst populær blandt studerende. Ikke mindst er der stor efterspørgsel efter kandidater, som kombinerer god fornemmelse for den virkelige verden med stærke analytiske evner inden for både økonomi og finansiering. Efter endt studium er der gode muligheder for at få job i finansielle institutioner som banker, realkredit, pensionsfonde og Nationalbanken.

På linjen lægges vægt på moderne finansieringsteori, herunder prisdannelse på finansielle aktiver, optioner, porteføljestyring mv. Hvad angår økonomiske fag, er der fokus på emner som beslutnings- og spilteori, usik-

kerhed, asymmetrisk information mv. Men der bliver også taget emner op som valutamarkeder, pengepolitik, ØMU mv. Endelig lærer den studerende at håndtere finansielle data ved hjælp af moderne metoder.

Yderligere info om oecon-uddannelsen kan ses på www.sam.sdu.dk/study.

Vedtægten for Syddansk Universitet

Syddansk Universitet har som det første af landets 12 universiteter fået godkendt sin nye vedtægt.

Vedtægten blev endelig godkendt af Videnskabsministeren den 7. juni 2004. Den underskrevne vedtægt blev overrakt af Videnskabsministeren selv, da han deltog i universitetets årlige sammenkomst på Koldinghus.

Med den godkendte vedtægt er arbejdet med implementeringen af Universitetsloven godt i gang på SDU. Nogle af de væsentligste ændringer i forhold til tidligere er, at såvel rektor, som dekaner og institutledere skal ansættes.

Den videre proces er, at rektorstillingen skal opslås og besættes, herefter følger opslag og ansættelse af dekaner og endelig skal der ansættes institutledere. Det forventes, at rektor kan være ansat inden udgangen af 2004. Efterfølgende ansættes dekaner og institutledere.

For så vidt angår de kollegiale organer er der ligeledes her sket ændringer. Fakultetsrådene bliver afløst af akademiske råd. Valg hertil samt til studienævn afholdes i efteråret 2004, og funktionsperioden for de nyvalgte studienævn og akademiske råd er fra den 1. januar 2005.

For yderligere informationer se, <http://www.sdu.dk/>.

Brush Up kurser og efteruddannelse

Samfundsvidenskab har siden 1998 arrangeret diverse kurser for fakultetets dimittender.

Disse kurser har haft til formål at give dimittenderne et hurtigt indblik i, hvad der sker af forskning ved institutterne under Samfundsvidenskab. Derudover er et andet formål, at dimittenderne skal have mulighed for at holde kontakten ved lige og genside studie-kammeraterne.

Fakultetet får med jævne mellemrum henvendelser fra dimittender om kurser i den lidt tungere ende. Dvs. kurser der strækker sig over fx 3-5 dage, og som også er pris-sat derefter. Med andre ord, er der her tale om efterspørgsel på konkret efteruddannelse. Til det formål har Syddansk Universitet etableret SDUE,

http://www.sdue.sdu.dk/om_sdue/

Syddansk Universitets Efteruddannelse

Syddansk Universitets Efteruddannelse udvikler kurser inden for universitetets fagområder i samarbejde med både offentlige organisationer og private virksomheder. Kurserne er derfor som regel rekviderede af en konkret organisation og er således tilpasset en bestemt/lukket målgruppe.

Det betyder, at udbudet af kurser søges tilpasset den efterspørgsel, der er på markedet eller i kraft af forskellige samarbejdsrelationer. Det vil sige, at hvis du som dimittend og har behov for at få opdateret det nyeste inden for marketing, "Human Resources" eller internt regnskab, kan du eller din virksomhed henvende sig til SDUE, som

efterfølgende muligvis kan tage opfordringen op.

Et eksempel er et lederseminar den 20.-22. september som Syddansk Universitets Efteruddannelse har udviklet sammen med Business Academy Denmark SouthWest, og som fokuserer på globalisering, virksomhedskultur og ledelse (Tønder Kommune har også været involveret). Seminaret henvender sig til topledere i private og offentlige virksomheder, der har behov for at blive udfordret ved at møde andre ledere og nogle af de dygtigste eksperter på området. Kurset ledes af professor Torben Bager, Institut for Organisation og Ledelse (Se yderligere på

http://www.sdue.sdu.dk/om_sdue/

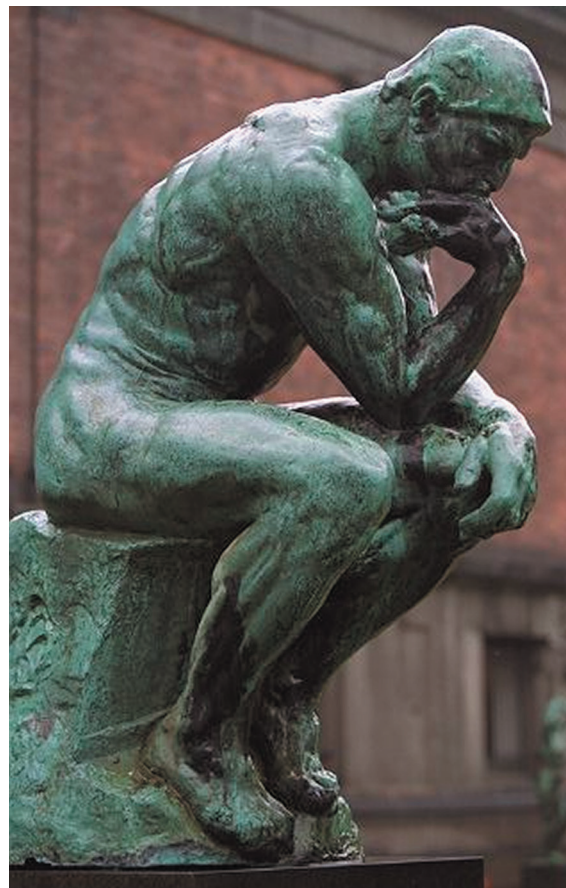
Et andet aktuelt arrangement er kurset for erhvervskonsulenter, som er udviklet i forbindelse med, at Center for Småvirksomhedsforskning (CESFO) ved Syddansk Universitet samarbejder med Iværkcenter Vejle Amts Erhvervsservice. Formålet med dette samarbejde er at skabe rammer for, at ny viden og forskning bedst muligt kan inddrages i forbindelse med centrets vejledning af iværksættere og mindre virksomheder. Se yderligere på

http://www.sdue.sdu.dk/om_sdue/

Det er op til dig og din virksomhed eller organisation at "råbe højt", hvis I synes, at der mangler noget efteruddannelse, som netop ville passe til dig og dine kolleger.

Fakultetets kurser

Fakultetet fortsætter dog med at udbyde Brush up kurserne eller »gå-hjem-kurser«, som er et alternativ til de længere varende efteruddannel-



Statuen Tænkeren eller Grubleren skabt af den franske billedhugger Auguste Rodin

seskurser og fordi det er rart at se "gamle" studerende.

Som du kan se på modstående side, er der også et udbud i efteråret 2004.

CØ og Det Samfundsvidenskabelige Fakultet inviterer til kursus i »Supply Chain Management« torsdag 11. november 2004 kl 17-20

1. Supply Chain Management (v/ Niels Chr. Petersen)

Området logistik har med den stigende internationalisering af virksomhedens aktiviteter fået en stadig mere central betydning. De fleste store og mellemstore virksomheder er i dag orienteret imod det internationale marked både i relation til køb og salg af varer, køb af arbejdskraft og tjenesteydelser og fremskaffelse af kapital og know-how, lige som produktionen kan være placeret tæt på vigtige markeder i andre lande eller i lande, hvor omkostningsniveauet er lavt. Globalisering er blevet et nøgleord.

Mange virksomheder har og er selv underleverandører. De er på den måde en integreret del af et eller flere større netværker, hvis aktiviteter tilsammen udgør en forsyningskæde. Virksomhedens succes er selvsagt betinget af forsyningskædens succes, som på sin side er betinget af, at kædens slutprodukter opfylder kundekrav og produceres omkostningseffektivt. Det kræver en styring af manpower, maskiner og råmaterialer i den enkelte virksomhed og af flowet halvfabrikata, varer og information gennem kæden, lige som det er nødvendigt, at hver enkelt aktør i kæden hele tiden er i besiddelse af den relevante information på det rigtige tidspunkt.

Supply Chain Management sigter imod styring af aktiviteter og informationsstrømme gennem kæden og indebærer management på tværs af virksomhedsgrænser med henblik på at styre hele kædens aktiviteter for derigennem bedre at kunne tilfredsstille den endelige forbrugers ønsker og behov. I indlægget gives en introduktion til de begreber og metoder, der bruges i relation til styring af forsyningskæder, og udvalgte aspekter ved den praktiske anvendelse af konceptet diskuteres.

2. Benchmarking (v/ Ole Bent Olesen)

Benchmarking (BM) er et begreb, der dækker over systematiske resultatsammenligninger, der som regel følges op af erfaringsudvekslinger. Man taler ofte om performance BM for at understrege, at det er virksomhedernes eller organisationernes performance, der sammenlignes og holdes op mod et referencepunkt/et benchmark. Der er dog på ingen måde enighed om, hvordan disse sammenligninger skal designes, og alene det faktum at det kan være svært at opstille en-dimensionale performance mål indikerer, at mange forskellige BM analyser ofte er mulige. Ydermere differentierer man ofte mellem BM af forskellige aspekter såsom performance, proces, strategi, konkurrence, funktion og generisk BM. Ofte skelnes der endvidere mellem

- i) intern BM i virksomheden
- ii) ekstern BM på tværs af virksomheder (og brancher), og endelig
- iii) BM op mod "best practise".

Benchmarking adskiller sig altså fra andre sammenligninger ved at være en systematisk metode kombineret med fokus på en eksplicit målsætning om at opnå forbedringer. Et benchmarkingprojekt kræver fastlæggelse af en norm (f.eks. "best practise"), der kan benyttes som sammenligningsgrundlag.

Performance BM op mod normen "best practise" er ofte relateret til analyser af produktivitet og effektivitet. Dette muliggør en kobling mellem BM og produktivtetsanalysemodeller, som kan anvendes både til bestemmelse af best practise og til angivelse af potentielle tilpasninger af performance for at virksomheden placerer sig tættere på best practise. En meget anvendt produktivtetsanalysemodel er den såkaldte Data Envelopment Analysis (DEA) model.

(fortsættes side 8)

Dette oplæg præsenterer og diskuterer disse aspekter af BM og illustrerer brugen af BM (og DEA) via udvalgte cases.

3. Simulation (v/ Tor Beltov)

En simuleringsanalyse af en virksomhed består af følgende elementer. For det første kortlægges virksomhedens aktiviteter fra ordremodtagelse til levering af et egentlig produkt. Dernæst indsamles historiske data vedrørende variation i ordretilgang, personale-, råvare- og maskintidsforbrug, hyppighed af maskinnedbrud, sæsonvariationer, hyppighed af leveringssvigt, samt effekten af sådanne svigt på performance i produktionskædens enkelte led.

Endelig designes en computermodel ud fra den ovennævnte kortlægning og de indsamlede data. Det overordnede formål med simuleringsmodellen er at afspejle performancevariationer så præcist som muligt. Dermed kan simuleringen bruges til "what if" analyser så som "kan det betale sig at indkøbe en ekstra maskine?", samt angive, hvor eventuelle flaskehals problemer typisk opstår. Indlægget vil diskutere og præcisere disse aspekter af disse emner. Computereksperimenter fra en konkret virksomhed vil endvidere blive præsenteret og deltagerne får mulighed for at komme med foreslag til alternative "what if" analyser.

Yderligere information: <http://www.sam.sdu.dk/events/alumne/kursus/e04.shtml>

TILMELDING:

Ring 65503247/65502200, fax 65503080 eller e-mail tni@sam.sdu.dk tilmelding til Tanja Helskov Hansen, Syddansk Universitet, Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, Campusvej 55, 5230 Odense M. *Tilmelding skal indeholde navn(e) på tilmeldte, telefon og evt. e-mail samt navn og adresse på virksomhed.*

BETALING:

Benyt girokontoen 201-0755 (girokort fås på posthuset) eller netbank: giro 01 nr. 1199 201-0755. Modtager er Syddansk Universitet - Odense, Campusvej 55, 5230 Odense M. Mrk: ANALYSE 50055.

VIGTIGT:

Uanset betalingsform bedes du huske at påføre betalingen dit navn og dit firma samt "ANALYSE 50055" så vi kan se, hvem der indbetaler og hvad det er indbetaling for.

FRIST:

Tilmelding skal være fakultetet i hænde senest torsdag den 4. november 2004 (du er dog altid velkommen til at ringe og høre, om der stadig er ledige pladser).

PRIS:

Prisen er kr. 400,-.

HVOR:

U95, campus Odense

HVORNÅR:

Torsdag 11. november kl 17-20